תזריע תשפ"ד

אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון ת"י

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **תזריע**, ונמצאים אנו כבר בתוך **ימי ניסן הקדושים**, שעליהם אומר רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' מט): **ימי ניסן הם ימי תשובה כמו ימי תשרי**; ועתה נמצאים אנו בי"ב הימים הראשונים של ימי ניסן, וצדיקים אמרו שי"ב הימים הראשונים של ניסן מכוונים כנגד י"ב חודשי השנה, זאת אומרת שהיום בלילה – ג' ניסן – אנחנו נמצאים כבר בחודש סיון, החודש של קבלת התורה, ואדם שיש לו אמונת חכמים – יש לו ביטול לדברי חכמים המלמדים אותנו לימודי חיים – יודע שימים אלו הם ימים כ"כ גדולים וחשובים, ואם יש לו שֵׂכֶל – הוא יודע איך לנצל את זה, הוא יודע שבכל יום אפשר לו לפעול ישועות לכל חודשי השנה; מביאים לאדם 'מתכון' כ"כ נפלא שאפשר על־ידו להכין דברים נפלאים לכל השנה כולה...

ובימים אלו אנו קורין את קרבנות הנשיאים, בכל יום נשיא אחר; בר"ח קראנו את הנשיא לשבט יהודה, והיום היה שבט יששכר, והיום – יום שלישי לחודש ניסן – זה שבט זבולון, והרי מבואר לעיל שהיום הזה הוא כנגד חודש סיון, א"כ מובן מאד הקשר לשבט זבולון, כי ליששכר וזבולון היתה שותפות מלאה בלימוד התורה, וכמ"ש (דברים לג, יח) "שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאָהָלֶיךָ", והתורה מדגישה ואומרת: "שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ", כי אלו שעוסקים בצדקה וחסד אמנם הם בבחינת "בְּצֵאתֶךָ", כי הם צריכים **לצאת** ולהביא את תרומות נדיבי עם קודש על־ידי שמעוררים אותם להשתתף בעשיית צדקה וחסד, הן לענייניו – **קמחא דפסחא**, והן בכל השנה – להחזיק לומדי תורה, ועל זה אומר הפסוק: "שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ" – זבולון זוכה לקבל ברכה מיוחדת על כך שהוא **יוצא** להביא את השפע, כי הרי בוודאי גם הוא היה רוצה לשבת

בבית־המדרש וללמוד, ואכן גם זבולון צריכים לקבוע עיתים לתורה, אבל **״שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאָהָלֶיךָ״** – אם אתם יודעים שאתם מחזיקים את נשמות ישראל לומדי התורה, ועוסקים בצדקה וחסד, זה הדבר הכי גדול!

וממילא מובן מאד מדוע ביום זה, שהוא כנגד חודש סיון, קורין את שבט זבולון, כי בחודש סיון זוכים לקבלת התורה, ודייקא על־ידי זבולון מתרבה התורה בישראל, כי אלו שזוכים להיות ״תמכי אורייתא״ – תומכים בלומדי התורה, הם מתחלקים ׳שווה בשווה׳ בזכות לימוד התורה.

וכן שאר ימי ניסן הקדושים, עלינו לנצל אותם, ובפרט אלו י״ב הימים הראשונים; **כל חודש ניסן אלו ימים גדולים וגבוהים מאד, ועלינו לנצל כל יום ויום, לבקש מהקב״ה שנזכה לישועות על כל השנה!**

והנה אנו נמצאים בפרשת **תזריע**, קודם השבוע שלפני החג [השנה פרשיות תזריע ומצורע נפרדות], שבזה אנו רואים דבר מאד מעניין: פרשת תזריע מתחילה בדבר הכי משמח שיש: **״אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר״**; אדם זוכה ב״ה להתחתן, ונולד לו בן זכר, איזו מתנה זו מהקב״ה! ואומר הפסוק: **״וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ״** – הוא זוכה להכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, זוהי השמחה הגדולה, כי זהו הבנין של כלל ישראל – שזוכים להקים תולדות, בנים ובנות, כי הרי אח״כ גם כתוב את ההלכות של לידת בת – **״זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה״**; מתנה מהקב״ה לעם ישראל, שזוכים לזרע של קיימא, וזו השמחה הכי גדולה.

והנה, אחר הפרשה הזאת של שמחת לידה [וכשהפרשיות מחוברות זה עדיין בתוך אותה ׳עליה׳], מגיעה הפרשה של נגעים וצרעת. ולכאורה זה קצת לא מובן, ואפשר להגדיר זאת בגדר של ״מאיגרא רמא לבירא עמיקתא״... הרי דיברנו מהשמחה הכי גדולה בחיים – שאדם זוכה להתחתן, ולהוליד בן או בת, ומיד אח״כ, ללא שום הפסק, אומר הפסוק: **״וַיְדַבֵּר ה׳ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר: אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים״** – הוא צריך לטפל בנגע הזה, לדעת מה זה, איך מתרפאים ממנו ואיך מיטהרים ממנו.

בוודאי צריכים פה איזה הסבר וקשר בין הדברים, למה באמת התורה הקדושה הולכת מכזה דבר גדול ושמחה גדול – ומגיעה לדברים שהם ממש ההפך מזה: נגע צרעת.

והנה רבים הם השואלים: מה ענין של נגע צרעת נוגע לענייניו?

מי שלומד שנים מקרא ואחד תרגום יודע, שהתרגום של **״נגע צרעת״** הוא **׳מכתש סגירו׳** – ׳מכתש׳ לשון של ׳מכה׳, ׳סגירו׳ לשון של ׳הסגר׳, ובפשטות – מחמת שאדם הנטמא בצרעת, אחר שהכהן פוסק שאכן זה טמא, אזי אומרת התורה **״בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ״** – הוא צריך לשבת חוץ למחנה, והוא סגור ובודד, ועל־כן הוא נקרא **׳סגירו׳**, כלשון הפסוק **״וְהִסְגִּירוֹ׳ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים״** – הוא צריך להיות ב׳הסגר׳.

ולכאורה יש להבין, הרי ישנן כל־מיני הלכות של המצורע, א״כ מדוע כשהתרגום רוצה לתרגם את הענין של **׳צרעת׳** הוא משתמש דוקא בעניין של **׳סְגִירוּ׳**?

אך זה מובן מאד על־פי דברי הזוהר הקדוש (תזריע מט:; מובא בדברי רביז״ל בליקו״מ ח״א סי׳ כ״א): **״וּמְצֹרָע – דָּא סְגִירוּ דְּנָהוֹרָא עִלָּאָה״** – סגור מן האדם הזה האור העליון.

ומעתה כבר אין את השאלה הנ״ל איך זה שייך היום, כי אמנם איננו יודעים איך לטפל בכל ענייני טומאה וטהרה, ורבים הם החושבים ״מה זה שייך אלינו?״ וכל הפרשה הזאת מיותרת בעיניו... אבל כפי אלו דברי הזוהר שמביא רבינו ז״ל, שעניין של **׳סגירו׳** היינו שיש לפעמים מצבים שנסגר מן האדם, חס ושלום, ה**״נהורא עילאה״** – האור העליון, וזה הכי גרוע!

כל זמן שאדם חי בזה העולם, והוא שמח, ומנסה לעשות דברים טובים, כמובן – לא מגיעים ביום אחד לכל המדרגות העליונות, אבל לכה״פ הוא **״בדרך״**! הוא מנסה תמיד להתחזק ולהתקרב!

אז תמיד יש עניין של – כפי שרגילין לומר – **׳אור בקצה המנהרה׳**, הוא רואה את האור, והוא משתוקק להגיע! אבל לפעמים, חס ושלום, סגור הכל... וזו המחלה והחולי הכי קשה, רח״ל, כי כל מה שיגיע אל האדם הזה – אם אצלו הכל חשוך – מה הוא יעשה עם זה?... כמו כמו עיוור המגשש באפילה, רח״ל, שמחפש היכן ללכת וכו׳, **בשעה שבכל עת ורגע מאיר האור העליון**

של הקב"ה! ואפילו ה"אור הגנוז" של ששת ימי בראשית מאיר תמיד! כי הקב"ה גנז את זה, והיכן גנז את זה? בתוך התורה הקדושה, בתוך לימודי הצדיקים, שם גנוז האור! אדם שזוכה להידבק בתורה בתמימות ופשיטות, בלי שום חכמות והשכלות! מה נקראת תורה **לשמה**? 'לשם הנשמה שלי'! לשם הקב"ה! זה נקרא **"לשמה"** – לשם של התורה!

ובפרט שזכינו במתנת חינם, שרבינו הקדוש הוריש לנו את **סדר-דרך-הלימוד**, שזה אחד מהלימודים והעצות שרבינו הוריש לנו ונתן לנו חיים טובים בזה, והוא אחד משלושת העמודים שעליהם עומד העולם – **התורה** (אבות א, ב), ומהי 'תורה'? כל אחד חושב 'התורה זה ככה' ו'התורה זה ככה', ובא רבינו ומביא לנו את **כל התורה כולה!** הנה התורה עומדת לפניך – תלמד, ואל תהיה בטלן!

איך? מה? אני לא מבין... אני לא מסוגל... אין לי רקע בלימוד... **אל תסתכל על שום דבר – תתחיל! פֶּה יש לך ב"ה? שפתיים יש לך? 'פתח פיך ויאירו דבריך'** (ברכות כב.)**! תתחיל ללמוד! תתחיל ללמוד שנים מקרא ואחד תרגום בכל שבוע, תלמד פרק בתנ"ך בכל יום, משניות – מינימום פרק אחד או שנים בכל יום, דף גמרא – דף היומי בבלי ודף ירושלמי ופרק בתוספתא. אני לא מבין? לא נורא...**

בלי רבינו – לא היינו יודעים את זה, אבל רבינו ואומר לנו שהקב"ה מאד מתענג בלימוד הזה – **אפילו שאני לא מבין את הלימוד!**

ובליקו"מ ח"א סי' ע"ד, מצטט רבינו את הזוהר (פרשת קדושים פה:): **"אִית מָאן דְּלָעֵי בְּאוֹרַיְתָא"** – יש אחד שהוא עוסק בתורה, **"וּמְגַמְגֵּם בָּהּ בְּגִמְגּוּמָא דְּלָא יָדַע"** – הוא מגמגם בלימודו, הוא אפילו איננו אומר את המילים כמו שצריך... והנה אדם יכול להסתכל על זה ולהגיד שהלימוד שלו הוא צחוק, אבל לא כן! אלא ממשיך הזוהר ואומר: **"כָּל מִלָּה וּמִלָּה סָלְקָא לְעֵילָּא, וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָדֵי בְּהַאי מִלָּה"** – הקב"ה שמח, כביכול, בכל מילה, **"וְקַבִּיל לַהּ, וְנָטַע לַהּ סָחֲרָנִין דְּהַאי נַחֲלָא, וְאִתְעֲבִדוּ מֵאנּוּן מִלִּין אִילָנִין רַבְרְבִין"** – הקב"ה מקבל את זה ונוטע מזה אילנות!

הנה זכינו אתמול לברך "ברכת האילנות", ומקורו בדברי הגמרא (ברכות מג:): **"האי מאן דנפיק ביומי**

ניסן" – היוצא בימי ניסן, **"וחזי אילני דקא מלבלבי"** – הוא רואה אילנות מלבלבים, צריך הוא לברך את הברכה **"שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות"** וכו', ויש לומר בדרך רמז בלשון הגמ' **"אילני דקא מלבלבי"** שזה בדיוק מה שרבינו מזכיר פה בשם הזוהר הקדוש, שיש כאלו הלומדים תורה ואינם מבינים את הנלמד, ולא רק 'לא מבינים' אלא אף אומרים את המילים לא כמו שצריך, אבל הקב"ה שמח בזה, ונוטע מזה אילנות, כלשון הזוהר שם: "וְאִתְעֲבִדוּ מֵאִנּוּן מִלִּין אִילָנִין רַבְרְבִין" – "אילנות גדולים" נוטע הקב"ה מכל מילה של האדם! ובזה יש לומר הרמז בלשון הגמ' שם **"אילני דקא מלבלבי"** – במילה 'מלבלבי' יש פעמיים את המילה **"לב"**, ומה הביאור בזה? שלפעמים אדם זוכה ל'לב טהור', והוא אכן מבין את הנלמד, אבל לפעמים הלב סגור... הלב עדיין לא זוכה כ"כ להבנה מלאה... **ועם כל זאת עליך לדעת שהקב"ה לוקח כל מילה ומצמיח מזה אילנות!**

ומסיים שם הזוהר הקדוש: "וְאִקְרוּן" אלו האילנות **"עַרְבֵי נַחַל"** – כי ערבות דומות לשפתיים, וערבה אין לה לא טעם ולא ריח, ועל־כן דייקא אלו הם ה"אִילָנִין רַבְרְבִין" – האילנות הגדולים שנוטע הקב"ה מאלו המילים של התורה!

בחג הסוכות אנחנו זוכים לקיים את מצות נטילת ד' מינים, ואחד מן המינים זה ערבות, ואם אין ערבות – יכול להיות אתרוג ששווה 700 שקל... לולב הכי מהודר שיש – יפה וגבוה... הדסים משולשים ומהודרים... **אבל אם אין ערבות, לא קיימת את המצוה! צריכים את הערבות האלו!** ומה הן הערבות האלו? כי מוכרחים לקשר אל האתרוג – שזה הלב, ואל הלולב – זה הצדיק ["צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח" (תהלים צב, יג)], ואל ההדסים – ריחות טובים, **מוכרחים לקחת גם את הערבות! לקשור אותם היטב ביחד באגודה אחת! רק כך קיימת את המצוה...**

כי כל אדם צריך לדעת, שאכן בוודאי הוא רוצה **לב** חזק וטהור – שזה **האתרוג**, וכן הוא רוצה להיות תמיד מקושר אל **הצדיק** בכל נימי נפשו – שזה **הלולב**, הוא רוצה שיהיה לו **ריח טוב** – כמו **ההדס** [הד"ס בגימטריא חיי"ם, שיזכה לחיים טובים], עליו לדעת שזה **מוכרח ללכת ביחד עם ערבות!**

ולא רק 'לקשר' את הערבות ביחד איתך, וכמו שחכמינו הקדושים אומרים שצריכים לצרף את פושעי ישראל לכל התפילות [שזה ה'חלבנה' שצריכים לערב יחד עם כל סממני הקטורת, ועל זה אומרים חכמינו הקדושים, שתפילה שאין בה מפושעי ישראל – אינה מקובלת, כי צריכים לקשר את כולם ביחד], ואדם יכול להגיד "בסדר, אני לא מפושעי ישראל ח"ו, אבל אני מרחם על פושעי ישראל ומקשר את עצמי איתם בתפילתי"... **לא! 'ערבה' אין הכוונה רק שתקשר עצמך עם אלו שאין להם לא טעם ולא ריח, אלא 'ערבה' זה הולך על כל אחד ואחד, שלפעמים האדם הוא ג"כ בבחינת 'ערבה' – אין לו את הלב, הטעם, הריח, החיות, אין לו את זה עכשיו... אבל יזכור היטב שבחג הסוכות הוא קשר היטב גם את אותה 'ערבה' עם שאר המינים, ובלעדי אלו הערבות לא היה יכול לקיים את המצוה, אז עתה – ביום הזה ובשעה הזאת – אתה מרגיש 'ערבה'? זה בסדר גמור... מדוע? כי אכן מצד אחד 'ערבה' היא ללא טעם וללא ריח, אבל 'ערבה' זה ג"כ לשון של 'עריבות'...**

שזה יהיה, בעזרת ה', ההפטרה של שבת הבאה – **שבת הגדול** – המתחלת בפסוק (מלאכי ג, ד): "**וְעָרְבָה לַה' מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ‍ִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת**" – '**ערבה**' לשון של '**עריבות**', כי אדם שהוא חזק, אפילו בשעה שאין לו טעם ואין לו ריח, הוא לא מרגיש שום דבר, ואעפ"כ הוא לא מתייאש, והוא מכנים את עצמו לגמרי בתוך הלימוד – סוף כל סוף הוא ירגיש כזאת עריבות וכזאת מתיקות, שהוא יודה לה' שהוא לא הזניח את עצמו ולא התרשל מחמת אי–הטעם!

כי באמת זה ניסיון גדול, כי אדם אומר: "אני לא מרגיש שום טעם, אני מרגיש יבש, ולמה לי לנסות?"... אבל אדם שזוכה להיות מקורב לרבינו, ולקבל את העצות הנפלאות הללו – הוא מחזיק מעמד, ואמנם הוא 'ערבה' ללא טעם וללא ריח, אבל לבסוף תהא לו ה'עריבות' הכי גדולה!

ובזה אפשר להגיד עוד, דהנה בעוד כשבוע נזכה לשרוף את החמץ, ויש מנהג ישראל קדושים, שלוקחים את הערבות שהשתמשו בחג הסוכות – הן ערבות של קיום מצות ד' מינים, והן ההושענות של "הושענא רבה", שאז עושין 'עסק שלם' מהערבות בעצמן, ולוקחים את אלו הערבות, ושמים אותן בתוך האש, כדי לשרוף את החמץ עימן, איזה מסר ולימוד נורא יש בזה?

שהנה אנחנו לוקחים את הערבות – שאלו הן בשפתיים, ואנחנו מראים ומגלים: **בזה אנחנו שורפים את החמץ! היינו חכמים בקדושה, ולא עזבנו והתייאשנו, אלא ידענו שזוהי הישועה שלנו!** זכינו להיות חזקים בכל החורף – מסוכות ועד פסח – ולא התרשלנו מלימוד התורה, ועתה אנו לוקחים את אלו הערבות, ויחד עימן שורפים את החמץ – שזו השריפה של הם״מ, וכמו שאומרים ב׳יהי רצון׳ שם [אומרים ׳יהי רצון׳ מאד מרגש בעת שריפת חמץ]: ״וְיַעֲלֶה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ קִיַּמְנוּ מִצְוַת ׳שְׂרֵפַת אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ׳ וּתְבַעֵר כְּחוֹת הַטֻּמְאָה וְהַקְּלִפָּה״ וכו׳, ומה שמים שם? את הערבות! שהן עולות עתה ״לריח ניחוח לה׳״! **אלו האילנות הכתובות בזוהר הנ״ל – ״ערבי נחל״ – השתמשנו בהם, קיימנו בהם את מצות ד׳ מינים, וגם את החושענות בהושענא רבה, עתה אנחנו מראים שעל ידם אנחנו שורפים גם את החמץ! ומזה אנחנו לוקחים לימוד גם לשאר ימות השנה, שאדם יהיה חזק בזה תמיד, שה׳ערבות׳ שלו – השפתיים שלו יהיו בכח גדול! שלא יעזוב את עצמו, וידע שהוא צריך את זה עם כל הכוחות!**

נשוב לענייננו: התחלנו לדבר מהשאלה ״מהי פרשת נגע צרעת?״ ואמרנו שהתרגום של ׳צרעת׳ הוא ׳**סגירו**׳ – סגור ממנו האור העליון, הוא לא מרגיש כלום! מה אדם עושה במצב כזה? הרי זה ניסיון גדול, אדם שהוא לא מרגיש כלום, הוא שרוי בחושך, ו״מה יש לי לעשות?״... **אבל הצדיקים מגלים: ׳יש לך אפשרות לצאת מזה! יש לך הכוחות! אפילו אם עדיין אינך מרגיש את זה בתוך הלב, אבל אם לא תהיה בטלן – תזכה להפוך את זה אל הקדושה!׳...**

ובפרט כשאדם יודע ש׳**חסר לו משהו; יש לו נגע, לאיפה הוא הולך?׳...** הוא הולך אל הצדיק – הולך אל הכהן, הוא מראה לכהן ואומר לו ״כְּנֶגַע נִרְאָה לִי״ – הן בבית, הן בבגד והן בעור, **הוא מרגיש את זה!**

וזו כבר מדרגה גדולה... כי יש שהוא נגוע, אבל לא משים ליבו לזה כלל, ואולי הוא הלך לאיזה רופא והרופא אמר לו שזה בסדר... אבל אם אדם מבין שהוא מוכרח לטפל בזה – הוא מגיע אל הכהן, והכהן מסביר לו איפה הוא פגם – **איפה הדיבור שלך? מה אתה עושה עם הדיבור שלך?...**

חכמינו הקדושים אומרים שאמנם ישנן כמה סיבות לנגע הצרעת, אבל בעיקר זה מגיע על דיבורים פגומים – לשון הרע וכו׳, שאדם לא שומר את הדיבור שלו... ועליו להתבונן מאיפה זה **מתחיל**, כי אם זה הגיע כבר ל״עור בשרו״ – זה כבר יוצא בפרהסיה, אבל מקודם זה התחיל בתוך הבית, ששם בעיקר אדם צריך לשמור על דיבורו!

ו**לשמור** על הדיבור יש בזה הרבה פרטים, כמובן – בפשטות, אסור לדבר על בני אדם, לבזות בני אדם, לדבר לשון הרע ורכילות, אבל כמו״כ הדיבור של האדם זה עיקר הכבוד של האדם, וצריך שיהיה לאדם **דיבור טוב**, וזה בכל העניינים – הן עם עצמו: שיהיו לו דיבורים טובים – דיבורי תורה, דיבורי תפילה, דיבורים טובים בבית, שבזה תלוי כל השלום בית! **אדם שנזהר בדיבורו, יש לו תמיד דיבורים טובים, לאדם הזה יהיה שלום בית!**

וגם העניין הזה הוא כמו לימוד התורה שדיברנו מקודם, שלפעמים אין כ״כ רגש, אדם לא מרגיש טעם וכו׳, וחושב: ׳אני צריך להגיד מחמאה? להגיד מילה טובה? יותר נעים לי להגיד איזו ביקורת, הקפדה׳... כך האדם מרגיש, וחושב ׳למה לא?׳... ובזה הוא הורם את כל הבית שלו! משא״כ אם הוא אוחז את הכלל הזה – **אפילו ׳בלי לב׳, אפילו שאתה לא מרגיש את זה, תכריח את הדיבור שלך! תכנים את זה בדיבורים קדושים! תקרא לזה ׳הצגה׳? בסדר... אבל זו הצגה שאתה מרוויח על ידה את כל השלום בית שלך!**

ומה יהיה? בסוף תתהפך ה׳עֲרָבָה׳ ל״וְעָרְבָה״ – תהיה **עריבות**, תהיה מתיקות! אבל זה בתנאי שתעשה כאמור – תן דיבורים טובים אפילו ללא טעם, תן מחמאות! ואל תגיד ״אני אומר את מה שיש לי בתוך הלב באמת! אני אמיתי! למה שאגיד שקר?!״... **כי זה השקר הכי גדול!**

בתחילת ספר המידות – באות ׳אמת׳, בסעיף השני, רבינו ז״ל אומר: ״**מֻתָּר לְשַׁנּוֹת בְּדִבַּר הַשָּׁלוֹם**״; בסעיף הראשון רבינו מגלה גילוי נורא – שאדם הרוצה ללכת בשכלו מהיכל אל היכל, להיות דבוק בהקב״ה וכו׳, ישמור עצמו מדיבור של שקר אפילו בטעות. אדם שרוצה ללמוד ספר המידות, הוא רואה כבר בסעיף הראשון שכלול בו הכל... וזו לשון רבינו שם: ״**מִי שֶׁרוֹצֶה לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁיֵּלֵךְ בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ מֵהֵיכָל אֶל הֵיכָל וְיִרְאֶה אֶת הַהֵיכָלוֹת בְּעֵינֵי הַשֵּׂכֶל**״ – אתה רוצה לזכות לזה? מסיים רבינו: ״**יִשְׁמֹר אֶת**

עַצְמוֹ מְלוּמָּר שֶׁקֶר אֲפִלּוּ בְּטָעוּת". ומיד בסעיף השני אומר רבינו: **"מֻתָּר לְשַׁנּוֹת בְּדָבָר הַשָּׁלוֹם"**; כבר בסעיף השני מדבר רבינו מ'שלום בית'...

כי הנה אדם יכול לחשוב, שאם יש לו איזו טענה או ביקורת בבית – הוא יכול לומר זאת בפירוש, כי הרי צריך להגיד אמת... 'אני רוצה ללכת "מהיכל אל היכל" אז צריך לשמור מלהגיד שקר'... **אתה תלך "מהיכל אל היכל" בחוץ ברחוב... שם אתה תהיה אם תמשיך ככה!** ולכן תכף ומיד אחר הסעיף הראשון של השמירה מאמירת שקר, מדגיש רבינו ואומר: **"מֻתָּר לְשַׁנּוֹת בְּדָבָר הַשָּׁלוֹם"** – כשמגיע לעניין של שלום, תהיה חכם! תראה 'לשנות'! אתה לא מרגיש באמת כ"כ את מה שאתה אומר – אבל תאמר דיבורים טובים! **תחנך את עצמך להגיד דיבורים טובים, ולכסוף אכן תזכה להרגיש את זה!** ולא רק שתרגיש זאת באמת מעצמך, אלא "כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים" – תזכה לקבל ג"כ דיבורים טובים! ולזה אדם צריך שכל... **כל ה'שלום בית' של האדם תלוי בזה תמיד!**

וכן הוא לעניין חינוך הילדים – יורדים עליהם, צועקים עליהם, מקפידים עליהם, מכים אותם, **זה לא נלמד בחדר של רבינו! את הילדים צריכים מאד מאד לחזק! וגם להם – כמו בבית – לתת הרבה מחמאות: 'אתה יכול! יש לך הרבה כישרונות!'...** כשילד שומע את זה, וההורים אכן חזקים בזה, הוא יגיע לזה באמת!

וגם בזה יכול האדם לטעון: "אבל אני צריך להיות אמיתי! הילד הזה הוא שובב, לא לומד כלום, מסתובב בבטלה, 'שורף' את הזמן, עלי לומר את האמת!"... **אם תלך בדרך זו – זה אכן מה שיהיה... משא"כ אם היה לך שכל, היית נותן לילד הרבה מחמאות – 'איזה צדיק אתה; אילו כוחות יש בך', 'איזו צדיקה את'; אם היית עושה ככה – כך באמת היה נעשה!**

הכלל, הדיבור של האדם – זה מה שמייצר לו את כל החיים שלו!

וכן הוא **'בין אדם לחברו'**, שאדם ידקדק כ"כ לשמור **איך** הוא מדבר עם אחרים; יש בני אדם שבלי בושה 'יורדים' על בני אדם, מבזים אותם, מקללים אותם רח"ל, ולא סתם על "שום דבר", אלא **דווקא בן אדם שעושה לך טובות, ומנסה לעזור לך בכל מיני עניינים, אתה מזלזל בו?!** על "הכרת הטוב" מי מדבר בכלל... **הוא עושה לך טובות, מוסר נפשו**

בשבילך, וזה מה שאתה עושה?! איפה ה'דרך ארץ'?! איפה הנימוס הפשוט של בן אדם?!...

מילא אם האדם הזה היה מבקש ממך כסף וכו', אבל הוא רוצה רק לעזור לך, לסדר לך כל מיני עניינים וכו', אתה עושה 'שמחה' – הוא רוצה לעזור לך, ובמקום להגיד "יישר כח" – **ואדם שיש לו טיפה של שכל הוא מבין שלאדם כזה מגיע לו משהו בתשלום... כמובן, הוא מעצמו לא יבקש, כי לא עושים את זה בשביל 'ביזנעס', אבל מגיע לאדם הזה משהו... איפה הנימוס שלך?!** רק הבעיה היא, שיש בני אדם שאם לא אומרים להם זאת בפירוש ו'פותחים להם את השכל' – הם לא מבינים... יכולים להנות ולקחת וכו', והכל בחינם! **הזוהר הקדוש אומר: "חינם זה סטרא אחרא"!** רבינו אומר בספר המידות (צדקה, סעיף נו): **"כְּשֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה מִצְוָה, תִּרְאֶה שֶׁהַמִּצְוָה לֹא תִּהְיֶה בְּחִנָּם, אֶלָּא בְּכֶסֶף מָלֵא"**; יש שלט גדול "מבצע ענק – מקבל חינם!" והנה כולם רצים... אבל זו הסטרא אחרא! **למה כולם רצים? כי זה חינם, וחינם זה סטרא אחרא...**

היתה לך איזו טובה ממישהו, הוא עזר לך באיזה ענין, הוא עזר לך בכל מיני דברים, **איפה "הכרת הטוב" שלך?! אלו דברים שאצל אחרים היו משלמים הון תועפות, וכאן לכה"פ תשלם קצת, תראה "הכרת הטוב", או לפחות לומר "יישר כח" בשמחה, אבל במקום זה – באים בטענות: מי אתה ומה אתה וכו'...**

העניין הזה הוא פלאי פלאים, ומוהרא"ש היה תמיד מדבר מזה: אדם שמשלם רעה תחת טובה – אי אפשר להבין את זה, וזה כמו ה"חוק" של פרה אדומה: "לטהר טמאים, לטמא טהורים", אי אפשר להבין זאת... ומוהרא"ש הרגיש את זה בכל ימי חייו, ואמר שזה לא דבר הגיוני, הרי האדם עשה לך טובה וזה מה שאתה מחזיר לו?!... 'לא, הוא לא עשה טובה'... מילא אם הוא היה מבקש ממך כסף, אבל הוא רצה **לחסוך** לך כסף, הוא רוצה רק **לעזור**, והנה מגיעים עם כל מיני טענות – 'אתה בעל–הבית?! אתה השולט?!'... במקום להגיד לו "יישר כח" עם חיוך – עושים את ההפך...

זה הפגם של הדיבור, וזה ה'מצורע'; המדרש בפרשתנו אומר: **מצורע** זה **צר עין** – יש לאדם הזה 'צרות עין'... למה יש לו תמיד ביקורת וטענות וכו'? כי הוא 'צר עין'... וזה קשור למה שהתחלנו לומר, שהמצורע הוא **"סגירו**

דנהורא עילאה״ – הוא ׳צר עין׳, העין שלו רואה חושך במקום לראות אור, וממילא אין כבר שום שאלה למה הוא מדבר ככה...

ואדם שהוא ׳צר עין׳ – כל החיים שלו הם במיצר! **׳צָרָעַת׳** זה חיבור של שתי מילים: **׳צַר עֵת׳**, דהיינו שכל הזמן – כל דקה, כל שניה אצלו – הוא מרגיש במיצר ובדוחק... משא״כ אדם שהוא עסוק בתורה – ״מרבה ישיבה״, ״מרבה תורה״ – אין לו זמן לכל הדברים האלו... אבל אדם שהוא לא יודע מה לעשות עם הזמן שלו, הוא משועמם, זה מביא אותו לכל הדברים האלו – הוא **׳צר עין׳**, הוא **׳צַר עֵת׳**, וזה גורם לו לבוא לכל הקלקולים...

מהי העצה? הנה אומר הפסוק: **״אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת[1] וְהָיָה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת״**; בספר יצירה מובאת לשון מאד נפלאה [כל הצדיקים מצטטים את זה]: **׳אֵין לְמַעְלָה מֵעֲנָג, וְאֵין לְמַטָּה מִנֶּגַע׳** – הדבר הכי גדול וגבוה הוא **׳עֲנָג׳**, והדבר הכי גרוע ותחתון זה **׳נֶגַע׳**, ושני דברים אלו הם אותם אותיות, רק ההבדל הוא היכן **העי״ן**, ב**׳עֲנָג׳ העי״ן** נמצאת בתחילת המילה, וב**׳נֶגַע׳** היא נמצאת בסוף המילה.

מה זה **׳עֲנָג׳? ׳להתענג על ה׳׳** וניקח לדוגמא ענין של **׳עֲנָג׳** שאנחנו זוכים לו מדי שבת – **׳עֲנָג שַׁבָּת׳**; שהוא תענוג עליון, שאדם זוכה להתענג על ה׳! דוד המלך אומר בתהלים (לז, ד): **״וְהִתְעַנַּג עַל ה׳ וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ״** – אדם זוכה להתענג על ה׳!

ובתוך המילה **׳עֲנָג׳** יש אותיות **ע״י״ן וג״ן**, כלומר: ה**׳עין׳** שלו היא תמיד על ה**׳גן׳** עדן שיש בזה העולם! הוא תמיד שמח! כמובן, יש דברים בחיים שהם לא כ״כ ׳טובים׳, אבל הוא יודע שיש לו עבודה בזה העולם... הוא צריך לעשות פה משהו... וכמו גן גשמי: וכי זה פשוט להצמיח גן של צמחים? צריך לקחת גנן מומחה, או שאדם יודע זאת בעצמו, וצריכים שתילים, ולנטוע באדמה טובה, ולהשקות את הצמחים, זו השקעה שצריכים להשקיע בשביל שהגן יצמח כראוי! וכשאדם הוא אכן מקצועי – איזה גן נפלא ויפה גדל, ממש תענוג! אבל בהתחלה זה לא קל, ובפרט אחד שהוא גנן, עליו ללבוש בגדים המיוחדים לכך, והוא מתלכלך מהאדמה, אבל בסופו של דבר – זה נפלא עד מאד, וזו עיקר הצלחת הגנן – **שהעין** שלו **נמצאת** על הסוף,

1. ב׳נעם אלימלך׳ מסביר הרבי ר׳ אלימלך זי״ע את כל הדברים הללו באופן נפלא, ע״ש.

בבחינת "סוף מעשה במחשבה תחילה", כי "הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ" (קהלת ב, יד), וכלשון המשנה (אבות ב, ט): "איזהו חכם? הרואה את הנולד" – הוא מסתכל לא רק על 'כאן' ו'עכשיו', אלא הוא מסתכל על 'הלאה', ובשביל זה צריכים להשקיע! **הוא מוכן להשקיע!** ולמה? כי הע"י"ן שלו היא על הג' – "אני יודע שבבית שלי יכול להיות 'גן עדן', איך? איני יודע בדיוק, אבל אני מאמין! אני קורא ואני שומע שזה אפשרי – אז זהו זה! איך זוכים לזה?"... על זה ממשיך הכתוב ואומר: "וְחוֹבָא אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן" – צריכים להגיע אל הכהן, אל הצדיק, והצדיק כבר ילמד אותך איך זוכים לזה, הוא יסדר לך את זה, הוא יתן לך בדיוק את ה'מתכון' איך מה עליך לעשות ומה אתה צריך לשים כדי לזכות לזה, ואם יהיה לך שכל ותקבל – יהיה לך ה'גן' הכי יפה, יהיה תענוג להיות בו...

וזה נקרא **"להתענג על ה'"** – שאדם זוכה להרגיש זאת; מקודם עליו לנקות את כל האבנים והדברים המעכבים והמפריעים, אבל כשניקית את הכל – אתה מתחיל להבין **יש כזה דבר "להתענג על ה'"?!'...**

וזהו המובא בספר יצירה [שהוא ספר קדום מ'רזי הבריאה', ויש המייחסים אותו לאדם הראשון]: **'אֵין לְמַעְלָה מֵעֶנֶג'** – אין למעלה מזה! זאת אומרת שכל דבר שתחשוב עליו שהוא 'טוב', 'שמח', 'נעים', תדע ש**'אֵין לְמַעְלָה מֵעֶנֶג'**! כל הדברים הטובים שרק תגיע אליהם, השיא שתגיע אליו הוא: **'עֶנֶג'**! למה? כי יש לך **ע**'ין על ה'**ג**ן', וזה מה שאתה רוצה להגיע אליו, **ותגיע!** ובלבד שיהיה לך לימודים טובים, סבלנות, ותדע שיכולים להגיע לזה – סוף כל סוף תגיע!

ברם, אומר ספר יצירה: **'אֵין לְמַטָּה מִנֶּגַע'** – הדבר הכי גרוע הוא **'נֶגַע'**; מה זה **'נגע'**? שאדם כולו מלא ב'ישות' – ב**'נגיעות'** ['נגיעות' אותו שורש של המילה 'נגע'], שאדם שרוי בתוך האנוכיות שלו – 'איך **אני** פה מרוויח? יתנו **לי** כבוד? יתנו **לי** כסף?'... ואם זה מגיע כבר לפגם הדיבור, שאדם מתחיל לדבר דיבורים לא טובים, ומתחיל לקלל רח"ל, אין למטה מזה! האדם הזה אולי הולך ע"ג הקרקע, אבל אין למטה מזה...

הבה ונתבונן בשני עניינים אלו: אם מדברים ש'אין למעלה מענג' – שזה למעלה משכלנו, אותו דבר 'אין למטה מנגע' – זה הדבר הכי גרוע... והיכן הוא ההבדל? היכן הע"י"ן שלך! ההבדל בין **'נֶגַע'** ל**'עֶנֶג'** הוא בע"י"ן, אם הע"י"ן

בהתחלה – יש לו עין קדושה, עין טובה, הוא מפרגן לשני, הוא רוצה שבני אדם יהיו שמחים; **איזו ברכה בחיים של אדם שהוא מפרגן לכולם – לאשתו, לילדים, מפרגן לכולם! הוא רוצה שיהיה להם טוב בחיים! אדם כזה הוא חי בתוך גן עדן... כל ה'עי"ן' שלו בהסתכלות טובה, בבחינת** (משלי כב, ט) **"טוֹב עַיִן הוּא יְבֹרָךְ" – הוא מברך, יוצא ממנו ברכות, והוא האדם הכי מאושר בעולם...**

משא"כ אדם ששם את ה'עי"ן' שלו בסוף, ואומר 'אחר שאראה מה שעושים בשבילי, מביאים לי את כל מה שאני צריך, אז אתחיל להסתכל עליו... הבאת לי כבוד, כסף?'... אז הוא יתחיל לחשוב מלהסתכל... זה 'נֶגַע'! וזה מביא את האדם, ה' ישמור, לכל הקלקולים!

וזה מה שהתורה הקדושה מלמדת אותנו בכל פרשה זו של הלכות הנגעים, ומהי העצה לאדם? **אתה מוכרח לבוא אל הכהן! אתה מוכרח! אם תשב בבית – זה לא יעזור לך בכלום! אתה מוכרח לבוא אל הכהן, להראות לו את הנגע, ולבקש: 'תלמד אותי, תגיד לי, זה כן נגע, זה לא נגע, איך מרפאים את זה, מה צריכים לעשות' – שאלו הם הלימודים של הצדיקים, שמלמדים אותנו איך שאפשר להיטהר מהנגע! אכן, ירדנו למקום הכי נמוך והכי גרוע, אבל הצדיק ירים אותך! הוא ילמד אותך! וכמובן – אם תרצה... אם תבטל את ה'נגיעות' שלך – את ה'נגע' הזה, תבטל את זה ותבקש "תלמד אותי!"...** אם אדם יתבייש, ולא יגיע אל הכהן – לא יגיע אל הצדיק, הוא יישאר היכן שהיה, ואולי ח"ו יתדרדר עוד, כי אם לא עוסק בריפוי הנגע – זה עלול להתפשט עוד רח"ל... וכמובא בזוהר של פרשת השבוע, שהתלמידים של רשב"י הלכו וראו אחד שהיה מלא בכל מיני נגעים, ואמרו מיד שבוודאי האדם הזה הוא מאד מאד פגום, ויש סיפור שם שהחזירוהו בתשובה וכו', אבל העיקר שאדם ירצה! **אדם צריך לרצות! וזאת ע"י שהוא יודע "יש לי בעיה, ואני צריך רפואה! תגיד לי 'איך'! אפשר שיהיה אצלי בבית 'גן עדן'?"...** כי לעת עתה הוא אומר – את הפסוק המובא בפרשת מצורע – "כְּנֶגַע נִרְאָה לִי בַּבָּיִת"... והוא מאשים בזה את כולם – את אשתו, את הילדים, ועל זה צריך לבוא אל הכהן!

כי התורה מקפידה שלא יאמר "'נֶגַע' נראה לי בבית", אלא אם אתה בא אל

הצדיק תגיד "'פְּ'נגע נראה לי בבית" – עם כ"ף: 'הצדיק, הכהן, **פְּנגע** יש אצלי... תלמד אותי!", אומר את זה עם 'כ"ף הדמיון', למה? כי אדם שהוא חושב שאצלו זה **'נגע'** ממש – הוא לא יגיע אל הכהן... הוא אומר "מה הכהן כבר יעזור לי?... אני כבר מיואש, זה 'לאחר מעשה"'... אבל אתה בא לכהן ואתה אומר לו 'פְּ'נגע – זה **'כמו'** נגע, "אני לא יודע מה קורה, אבל משהו לא בסדר"... **אתה רוצה לשמוע ולקבל? הכהן יגיד לך בדיוק מה עושים...**

וזה כשאדם רוצה ומחפש, הוא מכיר ומבין ש"הנה אני מוכרח לטהר את עצמי, אני מוכרח לחזור ל'גן עדן'! הייתי במקום לא טוב, הבית שלי, כל החיים שלי, החברה שאני נמצא בה, השורש שלי, אני צריך להיטהר!"... כי לא כל אחד זוכה להיוולד עם מידות טובות... ואם אדם לא עבד על עצמו חזק לשפר את המידות – זה מה שנשאר, ואפילו שמרחמים עליו מן השמים והוא זוכה להתחתן, אבל אז יוצא יותר גרוע... אך אדם שיודע "בסדר, זה מה שעברתי בחיים, אבל אני מוכן מעכשיו להתחיל חיים חדשים! אני רוצה, ואני מאמין שאפשר!" הוא יזכה סוף כל סוף להיטהר!

שזה כל הלימוד של הפרשה הזאת – **שיש דרך להיטהר! אתה בא לכהן, והכהן ילמד אותך בדיוק איך! הוא ילמד אותך שיש דרך להיטהר מזה!**

וזאת צריכים לדעת, וזה לימוד מאד מאד חשוב: הרבה בני אדם שנופלים בכזה מצב, אז הם מחליטים: 'זהו, אף אחד לא יכול לעזור לי'... כי מיד כשנחלש לאדם האמונה בעצמו, וכמובן האמונה בהקב"ה, ממילא גם האמונה בצדיקים חלשה אצלו מאד, כי שלושת סוגי אמונה אלו מוכרחים ללכת ביחד – "**וַיַּאֲמִינוּ בַּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ**", כדי להגיע לאמונה ברורה בהקב"ה צריכים את הצדיק! הצדיק מחזק את האדם לאמונה בהקב"ה! ובכמה מקומות מוסיף רבינו ואומר כמה חשוב שתהא לאדם **אמונה בעצמו**, ולכאורה מהי אמונה **'בעצמו'** – זה נראה כמו גאוה... שאאמין **"בעצמי"**?!...

אומר רבינו, שאתה צריך להאמין "בעצמך" היינו שיש לך כוחות להגיע לכל מה שאפשר להגיע בזה העולם! אתה צריך להאמין בעצמך! אומר רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' פו) **שלפעמים יש צדיקים שזה חסר להם, וכמו שאומרים חכמינו הקדושים** (סוטה מח:) **על הפסוק** (זכריה ד, י) **"מִי בַז**

לְיוֹם קְטַנּוֹת״ – ׳מִי גָּרַם לַצַּדִּיקִים שֶׁיִּתְבַּזּוּ שֶׁלְּחָנָן לֶעָתִיד לָבֹא?׳ – הם היו יכולים להגיע לדברים הרבה יותר גדולים, ומדוע לא זכו? ׳קַטְנוּת שֶׁהָיָה בָּהֶן׳ – קטנות אמונה שהיה בהם; מה הכוונה ״קטנות אמונה״ אצל צדיק? מסביר רבינו: שהאדם לא מאמין מספיק בעצמו... וזה לא ענין של ׳נגיעות׳ – ׳נגע׳ – שאדם מאמין בעצמו, אלא אדם צריך להאמין שיש לו בכח להגיע לגן עדן! הוא מאמין בלימודו, בתפילתו, במידותיו, שאפשר לו להגיע לזה! וצריכים רק ״להאמין בעצמך״...

ו׳**אמונה בעצמך**׳ זה לא נפרד מ׳**אמונה בעצמו**׳ ו׳**אמונה בצדיקים**׳, אלא ״אמונה בעצמך״ אין הכוונה אמונה ב׳גוף׳ שלך, שאתה מסתכל ב׳ראי׳ ואומר ״אני מאמין במה שאני רואה״... **לא ולא! יש לך נשמה קדושה וטהורה שבאה מרום גבהי מרומים, מכסא כבודו יתברך, ואם אתה מאמין בנשמה שלך חזק – זה בגלל שאתה מאמין בהקב״ה, כי זה ׳חלק אלוק ממעל׳, זה לא דבר נפרד... אתה חלק מהקב״ה, כביכול, ובמה אתה מאמין – בחליפה שלך או באף שלך?... אתה מאמין בנשמה שבך – שיש לך כוחות!**

והנה אדם אומר: ״אני שומע כל זאת, אבל אמרו לי מאז שאני ילד ׳אתה לא שווה כלום; ממך לא יצא שום דבר; אתה שלימזל״ וכו׳ – הן מההורים והן מהמורים, אם הילד לא מתנהג בדיוק כפי שרצו – הורסים אותו לרסיסים, הרסת אותו לגמרי... ׳אבל אני אמיתי, הרי הוא לא עושה כלום, מה הוא עושה?!׳... לא רק שלא עושה ׳כלום׳, אלא הוא שובב גדול, שובר דברים, מטפס, מהפך את הכל וכו׳, **אבל רבינו כבר הזהיר אותנו: מי שלא יודע איך להגיד מוסר – שתוק! לך מקודם לבי״ס ותלמד איך לחנך! מוהרא״ש היה תמיד אומר: החינוך של ׳הילדים׳ צריך להתחיל בחינוך של ׳ההורים׳! אם אתה לא יודע בעצמך – לך מקודם לאיזה מלמד שילמד אותך ׳קצת׳ איך מחנכים ילדים, איך נותנים להם אימון בעצמם – שידעו שהם יכולים!**

ובזה אדם צריך **להאמין**, וקוראים לזה **״ביטחון עצמי״** – שיש לאדם אימון בעצמו! וזה **מוכרח** לאדם, זה לא בגדר ׳**גם טוב**׳... אלא זה הכרחי כדי להגיע לשלימות האמונה בהקב״ה ובצדיקים! אבל יש אדם שהוא לא שמע את השפה הזאת...

כשמדברים מהתיקון של הנגעים, כתוב תמיד **״והובא״** אל הכהן, כגון ״אָדָם כִּי

יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וכו' **וְהוּבָא** אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן", ולכאורה יש להבין: מהי המילה "**והובא**"? לכאורה היה צ"ל כתוב "אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ וכו' **יבוא** אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן", או "**יבוא**" אל אהרן הכהן, ומהו "**והובא**" שזה לשון של 'ממילא יהיה בא אל הכהן'?...

אך זה בדיוק העניין האמור: הרבה פעמים קורה שאדם לא זכה לקבל חינוך קדוש, לא קיבל הקדמות נכונות, לא זכה להתקרב לרבינו ולצדיקים שמגלים לו את הכוחות הללו, והוא אומר "מה אתה רוצה ממני? אתה מדבר איתי מצדיקים – מה זה קשור אליי?"... **לפעמים צריכים חברים, אנשים וידידים, שעליהם להביא אותו! ובכך מתקיים "והובא" אל הכהן – הוא מובא ע"י אחרים...** כמובן – לא יכולים ללחום בדרך של 'כח', אבל אם תתחיל לשכנע אותו, להגיד לו: זה לא סוף העולם! יש עצה!

משל לאדם שהוא חולה, ה' ישמור את עם ישראל, והנה הוא לא רוצה לטפל בזה, אדם אומר: "תעזוב... מה יכולים לעשות לו?"... אבל הנה באים אליו ואומרים לו ומסבירים לו :יש עצה! יש תרופה! יכולים לרפאות!"... צריכים, כמובן, רופא מקצועי ואמיתי, וכמו שאמר רבינו: "אם הולכים לרופא, צריכים ללכת אל הגדול"; אבל גם אל "הרופא הגדול" יש בן אדם צריכים לפעמים 'לסחוב' אותו...

אותו דבר בהתקרבות לצדיקים, יש בן אדם שהוא אומר "מה אתה רוצה ממני? תעזוב אותי"... וכשמתחילים לדבר מצדיקים הוא אומר "פעם היו צדיקים, היום אין צדיקים"... אז מה אתה יכול לעשות לו?... אבל אדם שהוא מרחם עליו ורוצה להציל אותו, הוא מנסה בכל מיני אפנים להטעים לו טעם הצדיק, וכשמתקיים בו "טָעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ" – אמר רבינו: אדם שהוא טועם רק טעימה, אזי "לֹא יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ"... תטעם, מה אתה מפחד?... יתנו לך מוסר ו'על הראש' ויצעקו עליך ויתנו לך סטירות?! תבוא לשמוע דיבור טוב!

רבינו אומר: "דיבור טוב כולם רוצים לשמוע"; שזה, כאמור, הדבר הכי גדול, ה'**עֹנֶג**' הכי גדול – '**אֵין לְמַעְלָה מֵעֹנֶג**' היינו דיבורים טובים, שיש לאדם "דיבור טוב"!

והנה אדם זוכה להתקרב, והוא מתחיל לשמוע, ומיד אומר בהתפעלות: "שמעתי עכשיו דיבור טוב! מעניין... אף פעם לא שמעתי כאלה דיבורים"...

וכמו שרואים במציאות, אנשים שזכו להגיע בפעם הראשונה לרבינו – לצדיקים שמדברים דיבורי רבינו, מיד מתפעלים ואומרים: "אני אף פעם לא שמעתי דיבורים כאלו! הייתי בהרבה מקומות ולא שמעתי כאלה דברים מעולם"... ולא מדברים מילד קטן, אלא בן אדם מבוגר שהיה כבר בהרבה מקומות, והוא לא שמע אף פעם כאלה גילויים – "מה? יש לי אפשרות לחדש את עצמי? להתחיל מעכשיו? לזכות ל'גן־עדן'? מה 'גן־עדן'?!... אני יודע רק שאחר 120 שנה יש 'גן־עדן', ומה זה "ברוכים הבאים לגן עדן"?!"... **תסביר לו שהצדיקים מנסים להכניס אותנו אל תוך ה'גן־עדן'!** לשים את הע"ין שלנו בתוך הג', וכך יהיה **ע"ג** – שתתענג על ה'!

אז לפעמים צריכים לקיים "**וְהוּבָא** אֶל הַכֹּהֵן" – מביאים אותו אל הצדיק... ודווקא המילה **וְהוּבָא** היא אותיות **וְאָהוּב** "אֶל הַכֹּהֵן", שלפעמים צריכים לשכנע את האדם ולסחוב אותו, אבל אדם שהוא באמת תמים, ומקבל את זה, והוא לא מטעה את עצמו, סוף כל סוף **וְהוּבָא** אֶל הַכֹּהֵן יתהפך ל**וְאָהוּב** אֶל הַכֹּהֵן...

זה שהוא אהוב **על** הכהן – זה פשוט, כי הכהן – שהוא הצדיק – הוא אוהב את כולם, מדוע? כי הוא נשמה מישראל! וכמו שרבינו מגדיר זאת בליקו"מ ח"ב סי' ז') מהי נשמה מישראל; רבינו אומר שם, שהצדיק שמכיר את מעלת נשמת ישראל, הוא יודע שלא שייך להם שום חטא ועוון! **לא שייך להם!** וזו לשון רבינו שם: "**מי שיודע קדשת ישראל מאין הם לקוחים, ויודע רוחניות ודקות של ישראל – הוא יודע, שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייך להם כלל כלל לא, לפי גדל קדשתם משרשם וגדל דקותם ורוחניותם**"; אלא מאי? הם נפלו תחת הזמן, עד שהגיעו לעניין כזה, **והצדיק כ"כ מרחם וכ"כ אוהב נשמות ישראל ומקרב אותם ומגלה להם: "אתה יכול!" מכנים בהם תקוה בחיים...**

נמצא אפוא, מה שאתה אהוב **על** הכהן – זה בוודאי, ובסוף יתקיים "**כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים**", וגם אתה תאהב את הכהן... בגלל שהצדיק אוהב אותך, אם אתה תחזיק מעמד ותבין את הלימודים שהוא מלמד אותך, אז גם לך תהיה אהבה אל הכהן...

רבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' קלה), שאדם צריך לבוא לכזאת אהבה אל הצדיק עד שזה בבחינת הכתוב אצל יהונתן (שמואל ב' א, כו) "נִפְלְאַתָה

אַהֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים"; האהבה שיש לו להצדיק – זה יותר מהכל! למה? **כי הצדיק מאיר לי את החיים! הוא נותן לי 'מעמד' בזה העולם – שאוכל לעמוד על רגליי, שאוכל להצליח בחיים, אז מה שייך שיהיה דבר יותר גדול מזה?...**

זה כל ענין התיקון לנגע צרעת – "וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן", שאדם מכיר: 'נסגר ממני האור', הוא מרגיש כמו "סְגִירוּ" – סגור ממנו... **מה שסוגרים אותו מחוץ למחנה כי בזה מלמדים אותו: אתה לא יודע איך לדבר! אתה פשוט לא יודע איך לדבר עם אשתך! אתה מקלקל וחורם את הכל! ולכן קיבלת את הנגע הזה... ומה התיקון? אין ברירה אחרת – מוציאים אותו חוץ למחנה, ותשב פה לבד...** כדברי הפסוק: "בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ", ולכאורה הוא עלול להשתגע לגמרי, אבל לא כן, מדוע? כי הצדיק אתו שם! הכהן מגיע לבקר אותו, והוא מביא לו ספרים – **תתחיל ללמוד שיעורי תורה!** מה הוא יעשה שם?... הצדיק יודע שאם הוא ישב לבד – הוא ישתגע, לכן הוא מביא לו בוודאי מה לעשות, שיתחיל לטהר את עצמו... והדבר הראשון – שישב לבד, **אתה לא יודע איך לדבר? אתה לא יודע איך לחיות 'בעל דרך ארץ'? כל דבר מיד מגיע בכעס ובקפדנות, צועק ומקלל וכו', הרי** (משלי ב, ו) "מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה" **– מהפה של האדם מכירים אותו! איפה ה'דרך ארץ'? איפה הנימוס הפשוט שלך? ובפרט כלפי בן אדם שקיבלת ממנו טובה, במקום להגיד "יישר כח; תודה", אתה עושה ממש הפוך!**

ולכן הדבר הראשון – עליו לשבת לבד... ואמנם הוא עלול להשתגע, לכן הצדיק מלמד אותו: הרי עליך כתוב "בָּדָד יֵשֵׁב" – 'בדד' זה 'התבודדות', 'תתחיל לדבר אל הקב"ה! אתה יושב פה לבד, תתבודד!'... כי בזמן רגיל אדם טוען גבי התבודדות שהוא לא יכול ללכת בשדה וביער, אבל הנה עכשיו אתה סגור כאן, ואסור לך לצאת מכאן, מה תעשה? תתבודד! הוא צועק לכהן: "אני יכול להשתגע פה, מה אתה רוצה ממני?!"... והצדיק בוודאי רוצה לרפאות אותו, אז הוא אומר לו: **תתחיל שיעורי תורה, תדבר להקב"ה, ותהיה כאן שבעת ימים או שבועיים – הזמן שאתה צריך לשבת פה, ותבין שכל זה כדי להחזיר אותך לדרך הנכון! אתה טעית בדרך, עשית סיבוב לא נכון, ועתה תשב כאן מחוץ למחנה – "בָּדָד יֵשֵׁב", אומרים**

צדיקים: 'בְּדָדְ' ראשי־תיבות (משלי ג, ו) **"בְּכָל דְּרָכֶיךָ דָּעֵהוּ", תתחיל למצוא את הקב"ה!**

והנה אחר כמה זמן מגיע הכהן בחזרה, והוא אומר לו: הנה אני רואה שהמצב משתפר, הנגע שלך מתחיל להתרפאות... "באמת?" כן, כן! אבל צריכים לחכות עוד שבוע – כפי כל ההלכות שישנן [וישנה מסכת שלימה – מסכת נגעים, וכן ברמב"ם בהלכות נגעים], **העיקר שיודע שיש דרך להתרפאות!**

ומה יהיה לבסוף? שתזכה שיבוא הצדיק ויגיד לך: **'אתה טהור! מותר לך לחזור... קיבלת את הלימודים הנכונים, ואתה כבר בן אדם חדש!'...** לקחו את הע'ין שלך שהיתה בסוף – "נֶגַע", בדברים מאד מאד נמוכים, בבחינת "אין למטה מנגע" – והחזירו את הע'ין למעלה, והנה אתה מגיע ל"עֹנֶג" – "להתענג על ה'"!

ובזה אנו חוזרים למה שהתחלנו בו, ששאלנו: הרי הפרשה מתחילה עם השמחה הכי גדולה: **"אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר"** – נולד בן או נולדת בת, שזו השמחה הכי גדולה שישנה, והנה תכף ומיד 'קופצים' לפרשת נגעים והדרך להיטהר מהם; מדוע הולכים פה "מן הקצה אל הקצה"?

אך זה בדיוק מה שאנו מדברים: אדם זוכה ב"ה להתחתן, להקים בית, נולדים ילדים, **כמה הוא צריך להודות להקב"ה בכל ליבו! בכל יום לתת שבח והודאה להקב"ה! לא להפסיק!**

ואם יש ילדים – צריכים ללמוד איך לנהוג איתם... **מוהרא"ש היה תמיד אומר: כשקונים מכונת כביסה – זה מגיע עם "דף הוראות", ואם לא תלך כפי ההוראות – תחילה איך להרכיב את זה, אם לא תלך כפי ההוראות, הנה הכנסת את הבגדים – וכל הבית שיטפון של מים מהמכונה... לכן יש הוראות – איך להרכיב, על איזה כפתור ללחוץ, ומה עושים בכל שלב. כל דבר מגיע עם הוראות! אבל עם הילד לא מגיע "דף הוראות"... ילד נולד – לכל הפחות תן להורים "פתק הוראות הדרכה", אבל זה לא כך... ולפעמים אדם מתנהג איך שהוא רוצה... ומי שלא קיבל את ההקדמות הנכונות – כל השמחה הגדולה שהיתה צריכה להיות, עלולה להיות ההפך מזה ח"ו...**

נמצא אפוא, שהתורה מתחילה עם הפרשה של שמחה, שזה "וּבְיוֹם

הַשְׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ" וכו' כל הכתוב בפרשה זו, וזהו ה'עֹנֶג'! מה שזכית להוליד ילדים ב"ה, "וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ" – אתה זוכה לעשות ברית מילה בעתו ובזמנו, וזכית לכזאת שמחה, או כשנולדה בת – כמו שאומרת התורה "זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה", שיש את כל ההלכות וכו', זהו ה'עֹנֶג'!

ומה מגיע מיד? **פרשת נגעים**, שזה בעצם **הפתק של החוראות!** התורה הקדושה 'בן' נותנת לנו את ההוראות! ואכן 'קופצים' הישר מהשמחה הגדולה הזאת – להלכות נגעים, **ובזה מגלים לך מה קורה אם אתה לא תשמור על הדיבור שלך בבית, הדיבור שלך עם הילדים, והדיבור שלך עם אחרים, ובמקום להיות "טוֹב עַיִן" אתה תהיה 'צַר עַיִן', אזי יהיה לך נגע צרעת רח"ל, וירדת למקום הכי נמוך – 'אין למטה מנגע'...**

והתורה הקדושה מלמדת אותנו זאת, משום "כִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ" (קהלת ב, יג) – לא מבינים את האור רק אם רואים את החושך, אז כבר בתוך השמחה הגדולה של הולדת הילד – הבן או הבת – מיד התורה אומרת לך: **אבל תיזהר על הבית שלך! תיזהר על המשפחה שלך! ואם תיזהר – תהיה בּ'גן-עדן', יהיה לך 'ענג', אבל אם לא ח"ו – זה נגע...**

ואדם שלא זכה לקבל את החינוך הזה מאיזו סיבה, לא 'ירים ידיים' ויתייאש, אלא "וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן" – תבוא אל הכהן, תבוא אל הצדיק, **תרצה להיטהר! תבקש: "תלמד אותי, אני רוצה!"...** אדם שאומר "אני רוצה ללמוד" – זה נקרא תלמיד אמיתי! העיקר "וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן" – יבוא אל הצדיק! ואל תפחד ותאמר "הצדיק יצעק עלי, ויתן לי מנה"... כי אם אתה תתנהג בדרך ארץ ובמידות טובות, אף פעם לא תקבל כך, אלא לפעמים הצדיק רואה שאתה 'פרא אדם', אז הוא מוכרח לצעוק... אבל הוא לא צועק עליך בגלל שהוא שונא אותך, אלא בכדי להדריך אותך חזרה אל הדרך הישר...

זהו 'וְהוּבָא' אֶל הַכֹּהֵן – אתה בוודאי 'אָהוּב' על הַכֹּהֵן, ואם אתה תהיה באמת תלמיד טוב, ובאמת תרצה ותקבל בשמחה את כל מה שהוא מלמד אותך, לבסוף יהיה 'אָהוּב' אֶל הַכֹּהֵן – שתהא לך **אהבה** שלימה, כי תרגיש שהחזירו לך את החיים – **החיו אותי! לקחו אותי מה'עֹנֶג' רח"ל – עד ה'עֹנֶג' העליון! מ"בירא עמיקתא"**

ל"איגרא רמא" – חרימו אותי! ואין יותר מזה...

זו פרשת השבוע שאנו נמצאים בה בימי ניסן הקדושים, שבהם יכולים לפעול את הכל; **בואו לא נהיה בטלנים, ננצל את הימים הקדושים האלו!** וכמו שאמרנו לעיל, כל יום הוא כנגד חודש אחר של השנה, ועתה אנחנו נמצאים ביום השלישי, ומי שעדיין לא התחיל מהתחלה – יכנים את הכל ביום הזה... היה לנו את יום א' וב' שהם כנגד ניסן ואייר, ועתה יום ג' הוא כנגד חודש סיון, שהוא החודש של קבלת התורה, וננצל כל יום לבקש את הקב"ה, ונכין את עצמנו לכבוד הפסח, ונזכה בערב פסח – כמו שהזכרנו לעיל – שנשרוף את החמץ יחד עם אלו הערבות – עם השפתיים, עם הדיבורים הקדושים שלנו, **בזה נשרוף את החמץ! עם זה נשרוף את החמץ!**

והעיקר – לשמור על הדיבור בשמירה הכי מעולה, ולהכיר טובה – אם זה בבית, אם זה עם ילדים, אם זה עם אחרים, ואפילו שאתה לא מרגיש את זה מכל הלב – תכיר טובה! אל תגיד "אני אמיתי, ואני אומר רק את האמת", כי אתה שקרן גדול! אתה חתיכה של שקר! זה נקרא "אמיתי"?! לפי הדעת העקומה שלך זה אמיתי, ראה תהפוך את זה! **תיקח את מה שאתה רוצה לחגיד – ותגיד בדיוק הפוך!**

בספר המידות אומר רבינו, שלפעמים הצדיק רואה שיש קטרוגים גדולים, אז הוא מתפלל תפילה שהיא הפך רצונו; וה'מראה מקום' שם הוא מהמובא על ר' חייא, שהיתה לו אשה, שכל מה שהוא ביקש – היא עשתה הפוך. מה עשו ילדיו? הפכו את כל מה שהוא ביקש, ואמרו לכתחילה את ההפך, וכך הוא קיבל באמת את מה שהוא רוצה... מזה אומר רבינו, שלפעמים צריך לבקש הפוך...

אותו דבר לאותו אחד שהוא עכשיו בוער מכעס לומר איזה דיבור – **תגיד את ההפך!** לא באותו רגע, אלא תחילה תירגע, תשלוט על עצמך, תחכה דקה, ואז תגיד בדיוק הפוך ממה שרצית להגיד! **באת לקלל רח"ל? תגיד בדיוק את ההפך!** ותראה איך "לשנות בדבר השלום" – כך יהיה לך שלום! הרי 'שלום' זה דבר שאנחנו מתפללים עליו כמה פעמים בכל תפילה – "עושה **שלום** במרומיו", "יהא **שלמא** רבא", תמיד מבקשים על **'שלום'**, ואיתא בדברי רבינו ש'שלום' היינו הן בעצמך, הן בבית שלך, הן עם הילדים,

והן עם כולם! צריכים לבקש על שלום!
כל זה אם אדם מקורב לצדיקים, ומקבל את הלימודים שלהם באמת...

הקב״ה יעזור לנו, שנזכה לנצל את הימים האלו בקדושה ובטהרה, נגיע בעזרת ה׳ לחג הפסח בשמחה עצומה, ויהיה שפע קודש לעם ישראל בכל העניינים, ברוחניות ובגשמיות, ונזכה שיתקיים (ר״ה יא.): **״בְּנִיסָן נִגְאֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, וּבְנִיסָן עֲתִידִין לְהִגָּאֵל״**; ובקרוב תהא הגאולה השלימה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳ יחזקאל שרגא נ״י
ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳ ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732